

Handläggare
Monika Gerdhem
Telefon: 08-50828897**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2015-08-25 p. 7

Fullföljande av överklagande till mark- och miljödomstolen i ärende dnr 2013-4950 gällande beslut om timavgift för tillsyn enligt miljöbalken

Förvaltningens förslag till beslut

1. Yrka att mark- och miljödomstolen, med ändring av länsstyrelsens beslut, ska fastställa miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut 2013-12-17 (Dnr 2013-004950) att av Brf Trädgårdsmästaren 3 ta ut en timavgift för tillsyn enligt miljöbalken om 15 680 kr.
2. Som grund för yrkandet hänvisa till vad som anförs i detta tjänsteutlåtande.
3. Justera beslutet omedelbart.

Gunnar Söderholm
FörvaltningschefMonika Gerdhem
Avdelningschef

Bakgrund

Den 27 mars 2013 mottog miljöförvaltningen ett klagomål från en bostadsrättshavare på Surbrunnsgatan 37. Klaganden uppgav att golvet i vardagsrum och kök sviktar kraftigt och att det tar lång tid för vattnet att bli varmt i bostaden. Klaganden uppgav också att husfasaden har en spricka som hon misstänker medfört fuktskada samt även bidragit till att det är kallt i lägenheten. Problemen uppgavs ha uppstått till följd av en renovering i lägenheten under den klagandes.

Den 17 april inkom ett yttrande samt utredningsmaterial från föreningen. Av yttrandet framgick att föreningen hade låtit en konsult utföra en efterbesiktning och en utredning av golvsvikt efter rivning av understående murad mellanvägg. Föreningen uppgav att

föreningen besökt klagandes bostad ett flertal gånger och kunnat konstatera golvsvikt i vardagsrum och kök. Vidare konstaterade föreningen att det tar lång tid att få varmvatten i bostaden vilket uppgavs vara under utredning. Sprickan i fasaden troddes kunna härledas till eventuell ökad svikt i bjälklag efter att en vägg rivits i lägenheten under klagandens under tidigare nämnda renovering. Den 17 april 2013 meddelade föreningen att varmvattenstammen inspekterats i mars 2013 efter klagomål på kallt varmvatten. Vid inspektionen bedömdes att problemet kan bero på en eventuell felkoppling av vattenrör på våning tre men att inspektionsluckan i lägenheten inte medger översyn. Enligt föreningen har entreprenören, som installerat vattenrör i lägenheten under klagandens medgett att en varmvattencirkulationsledning (varmvattencirkulation kommer nedan benämnas som VVC) av misstag kan ha kapats.

Den 18 april 2013 meddelade klagande att hon låtit en konsult utföra besiktning av lägenheten den 30 juli 2012 med avseende på status på väggar, tak och golv till följd av renoveringen i lägenheten under.

Den 18 april 2013 inkom klaganden med yttrande över föreningens svar på hennes anmälan. Hon uppgav att föreningen inte utfört någon utredning av hennes fuktskada vilket hon ansåg borde göras omgående.

Den 3 maj 2013 meddelade klaganden att vattentemperaturmätning utförts i kök och badrum med uppmätta temperaturer på över 50 grader C. Kontroll gjordes även på returvattnet i undercentralen som uppmättes till 53 grader C.

Den 3 maj 2013 meddelade föreningen att vattentemperaturen den 12 mars 2013 höjdes från 51 grader C till 53 grader C som en försiktighetsåtgärd.

Den 14 maj 2013 meddelade föreningen att fuktmätning utförts den 29 april 2013. Fuktmätningen utfördes under och vid vardagsrumsfönstret där sprickor och bubblor uppstått på träpanel. Fuktmätningen indikerade ingen fukt. Den 14 maj 2013 meddelade föreningen att entreprenören som installerat vattenrör i lägenheten under klagandens misstänker att en svetsflaga kan ha fastnat i en ventil och orsakat problemet med varmvattnet.

Den 15 maj 2013 genomförde miljöförvaltningen en inspektion i klagandens bostad. Vid inspektionen kontrollerades

vattentemperaturmätaren i undercentralen, och den visade över 53 grader C. Vidare kontrollerades vattentemperaturen i kök och badrum, och uppmättes till över 50 grader C. Med digitaltermometer GTH 1160 med yttemperaturgivare Thermoelectra uppmättes vattentemperaturen till 47 grader C på VVC-röret som transporterar returvattnet från klagandes vattenstam. Med hjälp av Survey Master kontrollerades träpanelen i vardagsrummet med avseende på fuktindikering. Mätningarna indikerade inte förekomst av fukt. Miljöförvaltningen noterade att fönstren föreföll otäta samt att radiatorer saknades vid två av fönstren och att några av radiatorerna var utbytta. Detta kan leda till kallras och låg inomhustemperatur under vintern. Miljöförvaltningen bedömde efter inspektionen att risk för olägenhet för människors hälsa förelåg med avseende på VVC/varmvatten och låg inomhustemperatur. Miljöförvaltningen kunde inte konstatera att olägenhet för människors hälsa förelåg med avseende på, sviktande golv i kök och vardagsrum, sprickbildning på väggar, fukt i vardagsrum och spricka i fasaden. inspektionsprotokollet kommunicerades till klaganden och föreningen den 11 juni 2013.

Den 10 juni 2013 kontrollerade föreningen vattenpumpen samt felsökte varmvattenstammen med hjälp av en kamera. Man fann inga synliga fel men konstaterade att vattnet inte cirkulerade i klagandens vattenstam. Den 17 juni byttes en stamventil ut och föreningen konstaterade att detta inte var felkällan. Den 25 juni 2013 tömdes varmvattnet i källaren och ballofixerna stängdes av, därefter spolades systemet igenom. Den 26 juni 2013 spolades systemet igenom en gång till.

Den 7 juli 2013 inkom föreningen med information om utredningarna samt information om att varmvattencirkulationen fungerar som den ska. Föreningen meddelade att problemet troligtvis uppstått på grund av en propp som nu har spolats bort. Vidare informerade föreningen att fönsterrenovering (mot gatan) var planerad att utföras, tidigast år 2014.

Den 10 juli 2013 fick klaganden möjlighet att yttra sig över föreningens utredning och yttrade sig samma dag. Klaganden uppgav att varmvattnet nu kommer direkt i klagandes bostad men att rörmockaren inte konstaterat vad orsaken till felet var.

Den 2 december 2013 inkom klaganden med information om att hon inte längre bor i bostaden.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade den 6 december 2013 att inte vidta någon ytterligare åtgärd. Som skäl för beslutet angavs bl.a. följande. Inspektion har genomförts i klagandens bostad och man har därvid kunnat konstatera att det inte föreligger någon olägenhet gällande sviktande golv, sprickbildning eller fukt. Gällande varmvattnet har åtgärder vidtagits och någon risk för olägenhet föreligger därefter inte. Inomhustemperaturen ska följas upp inom ramen för föreningens egenkontroll.

Nämnden beslutade den 17 december 2013 att ta ut tillsynsavgift om 15 680 kr av föreningen för nedlagd handläggningstid i ärendet.

Föreningen överklagade beslutet om timavgift till länsstyrelsen som ändrade nämndens beslut på så sätt att avgiften sattes ned och fastställdes till 11 760 kr. Som skäl för beslutet angavs i huvudsak följande. Problemet med varmvattnet kunde ha inneburit en risk för olägenhet till följd av risk för tillväxt av legionellabakterier på grund av för låg varmvattentemperatur, varför miljöförvaltningen inte kunnat underlåta att vidta tillsynsåtgärder i frågan. I ärendet har förutom problemet med varmvattnet även de andra klagomålen som tagits upp i anmälan behandlats, dvs. fukt pga. spricka i fasad, golvsvikt och låg inomhustemperatur. Golvsvikten, vilken redan av anmälaren uppgetts bero på att en vägg rivits i lägenheten nedanför är inte ett problem som utgjort en olägenhet enligt miljöbalken. Olägenhet har inte heller konstaterats avseende fuktskada, sprickbildning eller temperatur i lägenheten. Eftersom klagomålet innefattat en mängd olika frågor som i ett sammanhang har tillställts föreningen för svar och utredning, kan det ha varit svårt för föreningen att presentera ett ordentligt underlag gällande frågorna i ärendet. Anmälans karaktär kan ha påverkat omfattningen av tillsynen. Vid en samlad bedömning finner länsstyrelsen det skäligt med en nedsättning av avgiften motsvarande 4 timmars arbete.

Nämnden har överklagat beslutet reservationsvis och fått anstånd med att fullfölja överklagandet till den 27 augusti 2015.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Grunder för nämndens yrkande

Nämnden har rätt att ta ut tillsynsavgift för den tillsyn som nämnden utför enligt miljöbalken. Enligt 8 § i den gällande taxan för Stockholms stads miljö- och hälsoskyddsnämnds verksamhet enligt miljöbalken (Kfs 2012:11) är huvudregeln att avgift tas ut för varje påbörjad halvtimme nedlagd handläggningstid. Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteman

vid myndigheten har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, resor, provtagning och kontroller, handläggning i övrigt samt föredragning och beslut. Avgift tas inte ut för handläggning av klagomål där verksamhetsutövaren har visat att olägenhet inte föreligger och att kravet på egenkontroll är uppfyllt. Detta innebär att även om en olägenhet inte har konstaterats så är ärendet debiterbart om kravet på egenkontroll inte är uppfyllt. Om det finns särskilda skäl med hänsyn till en verksamhets art, omfattning eller tillsynsbehov får, enligt 10 § taxan, miljö- och hälsoskyddsnämnden i ett enskilt ärende ändra en avgift enligt denna taxa. Nämnden anser inte att det i detta ärende föreligger sådana särskilda skäl som motiverar att avgiften sätts ned.

Förvaltningen konstaterar inledningsvis att nämnden i sitt avslutsbeslut har gjort bedömningen att det föreläggat risk för olägenhet avseende VVC/varmvatten och för låg inomhustemperatur i bostaden. Ärendet har handlagts fram till dess att åtgärder har vidtagits så att risken för olägenhet har undanröjts. Därmed har fastighetsägaren inte uppfyllt kravet på egenkontroll. Det finns därför grund för att debitera tillsynsavgift för nedlagd handläggningstid i ärendet.

I ärendet har sammanlagt lagts ned 24 timmars handläggningstid. Förvaltningen har redan bedömt att 8 av dessa inte är debiterbara. Denna tid hänför sig till största del till telefonsamtal och hantering av e-postmeddelanden som inte bedömts tillföra ärendet något nytt, men också interna arbetsmöten och konsultering av expertkompetens till följd av ärendets komplexitet. Förvaltningen anser att länsstyrelsen godtyckligt har jämkat ner avgiften ytterligare utan saklig grund. Att ett ärende är komplext ska inte kunna medföra att en överinstans sätter ned avgiften med några timmar för att totalbeloppet i sig kan synas vara stort och ärendet innefatta många frågor.

Grunden för debiterbarhet är att risk för olägenhet har bedömts föreligga och att föreningen inte bedömts ha en fullgod egenkontroll vilket har medfört att förvaltningen har behövt utreda ärendet. Eftersom klagomålet har bestått av flera olika störningar har tidsåtgången blivit större. Förvaltningen handlägger många ärenden där multipla störningar förekommer. Dessa ärenden är till sin natur ofta svårutredda och hanläggningen underlättas inte av att klagandena i vissa fall är mycket aktiva och ständigt ger in nytt material som inte alltid tillför ärendet något i sak. Nämnden debiterar dock bara för sådan tid som för ärendet framåt. Om

överinstanserna regelmässigt sätter ned avgiften vid komplexa olägenhetsärenden genom en skälighetsbedömning kan konsekvensen bli att tillsynen av komplexa olägenhetsärenden inte kan finansieras på sätt som är avsett enligt 27 kap. 1 § miljöbalken, vilket inte kan vara överinstansens mening.

Bakgrunden till nämndens överklagande i detta ärende är således principiellt eftersom förvaltningen noterat ett flertal ärenden där avgiften jämkats av länsstyrelsen genom en skälighetsavvägning som inte är kopplad till en specifik kostnadspost. En annan sak är om avgiften sätts ned därför att överinstansen exempelvis bedömer att tidsåtgången för en specifik post är orimligt hög, t.ex. tid för inspektion eller upprättande av inspektionsprotokoll. Men i förevarande fall har länsstyrelsen främst hänvisat till ärendets komplexitet och att klagomålen tillställts föreningen i ett sammanhang för svar och utredning och att föreningen därför skulle ha svårt att presentera sin utredning på ett bra sätt. Omfattningen av tillsynsarbetet skulle därmed kunna ha påverkats av anmälans karaktär enligt länsstyrelsen.

Förvaltningen vill särskilt understryka att karaktären på klagomålsärenden ofta är sådan att de är besvärliga att utreda. Detta beror framför allt på att enskilda, som saknar processerfarenhet och kunskap i sakfrågorna samt är känslomässigt påverkade av den störning de upplever, driver ett ärende mot en bostadsrättsförening, vars styrelse ofta består av lekmän. Detta förhållande beaktas av nämnden på så sätt att tidsposter som inte bedöms tillföra något nytt bedöms vara icke debiterbara av nämnden vid debitering, trots att även denna tid med en strikt tillämpning av miljöbalkens huvudregel om att tillsyn ska betalas av den som förorsakar en olägenhet, skulle kunna anses debiterbar.

Sammantaget anser förvaltningen att det inte varit korrekt att sätta ned avgiften så som länsstyrelsen gjort. Nämnden har redan i beslutet om timavgift, vilket framgår av tillhörande tidkort, undantagit sådan nedlagd tid som inte tillfört ärendet något ytterligare. Övrig tid är tid som har varit nödvändig för att utreda ärendet enligt de krav som ställs i förvaltningslagen och miljöbalken. Nämnden råder inte över ärendets karaktär, hur klaganden väljer att utforma sin anmälan eller hur många frågor som tas upp inom ramen för samma anmälan, varför detta inte ska läggas till grund för en nedsättning av avgiften på så sätt som länsstyrelsen gjort. Nämnden har en skyldighet att handlägga de anmälningar som kommer in. Mot bakgrund av det anförda ska länsstyrelsen beslut upphävas och nämndens beslut fastställas.

Slut

Bilagor

1. Länsstyrelsens beslut
2. Beslut om timavgift
3. Tidkort